

Vetenskapsrådet

Datum:
20 mars 2023

Diarienummer:
1.2.4-2023-01659

Riktlinjer

Handläggare:
Lisbeth Söderqvist

Riktlinjer för jämställdhet i analyser, utvärderingar och internationellt arbete

Bakgrund och syfte

I Vetenskapsrådets instruktion (2009:975) 2 § 12 stadgas att Vetenskapsrådet ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel. Vetenskapsrådets policy för jämställdhetsintegrering beskriver myndighetens förhållningssätt till jämställdhetsfrågor på ett övergripande plan.

Dessa riktlinjer kompletterar policyn om jämställdhet i analyser, utvärderingar och internationellt arbete och vänder sig till de tjänstemän som utför uppdrag inom nämnda områden.

Jämställdhet i utredningar och analyser

Vetenskapsrådet ska regelbundet initiera utredningar och analyser som kan bidra till ett mer jämställt forskningssystem med avseende på jämställdhetspolitikens mål om en jämn fördelning av makt och inflytande respektive ekonomisk jämställdhet.

Vetenskapsrådet ska sträva efter att det ska finnas tjänstemän vid myndigheten som har kunskaper om jämställdhet i forskningssystemet.

Utredningar och analyser kring jämställdhet ska publiceras i rapportform och om lämpligt även på engelska för att kunna spridas brett.

Vetenskapsrådet ska i alla typer av utredningar och analyser integrera ett jämställdhetsperspektiv, det gäller även om detta inte är ett centralt tema för den aktuella analysuppgiften. Om det inte är tillämpligt ska det motiveras.

När förslag och rekommendationer presenteras i utredningar och analyser ska det ingå en diskussion om vilket som är att föredra ur jämställdhetssynpunkt, om det finns olika alternativ.

Vetenskapsrådet ska när det är möjligt redovisa könsfördelningen i de kvantitativa analyser som ingår i utredningar och analyser på ett sådant sätt att jämförelser kan göras.

Jämställdhet i utvärderingar

Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i varje utvärdering och i alla led i processen, där så är möjligt. I de fall ett jämställdhetsperspektiv inte bedöms relevant eller möjligt att inkludera ska detta särskilt motiveras.

Vilka utvärderingar som ska genomföras beslutas i och med beslut om Vetenskapsrådets verksamhetsplan. I samband med verksamhetsplaneringen bör Vetenskapsrådet se till att valet av utvärderingsobjekt sett över en längre tidsperiod, exempelvis fem år, inte innebär en skevhet på så vis att vissa områden, som i huvudsak företräds av eller berör ettdera könet är överrepresenterat.

Då paneler och enskilda experter eller skribenter anlitas för att genomföra utvärderingen ska en jämn könsfördelning eftersträvas (inom intervallet 40 till 60 procent) både vid nominering av personer som tillfrågas och vid den slutliga tillsättningen, inte minst med avseende på ordförandeposter.

Då utvärderingen innefattar självvärdering, ska det övervägas om jämställdhet ska vara en särskild aspekt som ska belysas. Det bör i så fall tydligt framgå av instruktionerna till självvärderingen. Då statistik avseende individer ingår i självvärderingen, eller annat bedömningsunderlag, ska den vara uppdelad efter kön.

Då utvärderingen innefattar intervjuer, enkäter och hearings, ska både kvinnors och mäns redogörelser och åsikter komma fram.

Paneler och enskilda experter som anlitas ska informeras om myndighetens jämställdhetsmål och jämställdhetsarbete.

Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingsrapporten där så är relevant och möjligt. För de slutsatser och rekommendationer som utvärderingen utmynnar i ska eventuella direkta och indirekta konsekvenser för jämställdheten diskuteras.

Jämställdhet i internationellt arbete

I det internationella arbetet ska myndigheten alltid uppmärksamma frågor om jämställdhet när det är relevant.

I det internationella samarbetet ska myndigheten informera och sprida kunskap om de samlade erfarenheter som myndigheten äger på området jämställdhet i forskningssystemet, när det är lämpligt.

Vid tillsättning av representanter för olika internationella organ ska Vetenskapsrådet beakta jämställdhetsaspekten vid förordnande av delegater så att det totalt sett blir en jämn könsfördelning (40/60) för myndigheten totalt. Det internationella kansliet ska följa upp fördelningen mellan män och kvinnor för myndighetens internationella delegater.

I det internationella samarbetet ska myndigheten uppmärksamma frågor om jämställdhet respektive informera och sprida kunskap om de samlade erfarenheter som myndigheten äger på området jämställdhet i forskningssystemet, när det är lämpligt

Vetenskapsrådet följer och identifierar möjligheter till internationell samverkan med jämställdhetsaspekter inom ramprogrammet, det europeiska

forskningsområdet (ERA), de europeiska partnerskapen, den nordiska samverkan samt bilateralt och globalt.

Vetenskapsrådet ska tillse att myndigheten har en jämställdhetsplan (Gender Equality Plan) som tillgodoser EU-kommissionens krav för att få finansiering.

Giltighetstid

Beslut om riktlinjer för jämställdhet i analyser, utvärderingar och internationellt arbete gäller från och med **20 mars 2023** och tillsvidare. Riktlinjerna ska revideras vid behov.